

színház igazgatója. Tíz évvel később Tóth Imre igazgatósága alatt került ismét felújításra a dráma. Ez az 1910. ápr. 6-án tartott repriz teljesen új szereplőket hozott. A címszerepben Odry Árpád lépett fel, Mefisztó szerepét Pethes Imre játszotta, Margit Váradi Aranka volt és Márta szerepében Nagy Ibolya lépett fel. Goethe drámai költeményét Csathó Kálmán rendező huszonegy képben hozta ekkor színre. Ezután csak 1918-ban újították fel ismét a »Faust«-ot, amikor a címszerepet Berégi Oszkár vette át. Ebben a szezonban tizenegy előadást ért meg a darab. Azután 1922. szept. 18-án játszotta a Nemzeti Színház Goethe művét, ugyancsak Dóczy fordításában, de már Hevesi Sándor rendezői módosításaival. Faust ekkor ismét Odry Árpád volt. Mefisztó Pethes Imre, Margit Váradi Aranka, Márta szerepében pedig ekkor is Nagy Ibolya lépett fel. Ez volt a »Faust« kilencvennegyedik előadása a Nemzeti Színházban. Hevesi Sándor új rendezésében és Kozma Andor fordításában az első és második résznek egy estén való bemutatásával előadták 1927. máj. 30-án. Ekkor Abonyi Géza játszta a címszerepet, Mefisztó: Palágyi Lajos, Margit: Váradi Aranka, Hélén: Aczél Ilona, Márta: Fáy Szeréna volt. Vidéken: *Kolozsvárott* bemutatták 1876. jan. 8-án, *Debrecenben* 1887. március elején, *Nagyváradon* 1887. dec. 3-án, *Aradon* 1889. febr. 7-én ment először. A *Magyar Színházban* 1909. nov. 13-án mutatták be, ezzel a szereposztással: Faust: Törzs Jenő; Mefisztó: Sebestyén Géza; Wagner: Réthey Lajos; Valentin: Papp Mihály; Fiatal tanítvány: Tarnai Ernő; Siebel: Dobi Ferenc; Brander: Rátkai Márton; Prosch: Z. Molnár László; Alt-mayer: Körmendy János; Öreg paraszt: Kürti József; Margit: Nagy Teréz; Mártha: Forrai Róza. *Operai feldolgozásban* 1863. szept. 2-án került először színre, a Nemzeti Színházban. Irt: *Barbier és Carré*, ford.: *Ormay Ferenc*, zenéjét szerz.: *Gounod*. Szereposztása: Faust: Pauli Richárd; Mephistoteles: Kőszeghy Károly; Margit: Carina Anna; Valentin: Simon; Wagner: Kacsvinszky; Siebel: Huber Ida; Mártha: Hofbauer Zsófi. A műsoron összesen 204-szer szerepelt. A *M. Kir. Operaházban* 1884. okt. 2-án volt a bemuta-

tója, ezzel a szereposztással: Faust: Perotti Gyula; Mefisztó: Odry Lehel; Margit: Turolla Emma; Valentin: Bignió Lajos; Siebel: Stoll Gizella; Mártha: Saxlehner Emma. *100-ik előadása* 1902. szept. 17-én volt, amikor Faustot Kertész, Mefisztót Szendrői, Margitot Kaczer Margit, Valentint Takáts Mihály, Siebelt Payer Margit, Márhát Valént Vilma énekelte. *300-ik előadása* 1920. szept. 24-én volt. A *Városi Színház* is többször adta.

Zenét írtak Faustra leghíresebb megzenésítőjén, Gounodon kívül: Georges Lickl 1815-ben; Seyfried lovag 1820-ban; egy Bishop nevű angol 1825-ben; a német Eberwein 1826-ban.

Párizsban 1827-ben mutattak be egy különös Faust-operát, amelynek szövegét Théolon és Gondelier írták, zenéjét pedig valami Béancourt állította össze különféle francia operák zenéjéből.

Faust megzenésítői: Peellaert báró, a nagy Schubert, Bertin kisasszony (1831.); Lindpaitner, Radziwill herceg, Rietz, Kreutzer Konrád németek; a belga Grégoir; a párizsi Cohen Henrik; a londoni Hughe Pierson. A norvég Lassen Edvard művét 1874-ben mutatták be a weimári színpadokon s ma is tartja még magát a német színpadokon. Ne feledjük Liszt szimfóniáját s a három híres Faust-nyitányt: Schulz 1810, Hiller 1831 s Wagner Richárd 1841. Bármily különös, balett is készült a Faust-poémára, az Adam Adolfé, amelyet 1833-ban mutattak be a londoni King's Theatre-ben francia táncosok és táncosnők.

Befejezetlen Faust-zenetervék is vannak. Beethoven, miután zenét szerzett Goethe »Egmont«-jára, foglalkozott Faust megzenésítésével, de abbahagyta. Mendelssohn is csábította Goethe hőseinek bája és hatalmas ereje; Rossini is készülődött Faust-operára, amelyhez szöveget Dumastól kért, de miután Véron doktor, az Opera-igazgatója olyan kelletlenül fogadta »Tell Vilmos«-át, lemondott tervéről. Párizsban 1859. márc. 19-én mutatta be Gounod operáját a Théâtre Lyrique. 500-ik előadás 1887-ben, 1000-ik előadás 1894. dec. 14. A bécsi állami operában 1925. december 21-én 200-ik előadásban a vezetés szerepét, Margarétát Németh Mária énekelte. (L.: »Pesti Hírlap«, 1925. dec. 22.)